

INFORMATION PLATFORM "CENTER FOR INNOVATIVE THINKING"
UKRAINIAN INSTITUTE OF SCIENTIFIC STRATEGIES
EUROPEAN UNION RESEARCH DEPARTMENT
SCIENTIFIC AND PUBLISHING CENTER "PROGRESS"

GENEVA INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENCE AND EDUCATION

PROCEEDINGS OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE

**AUGUST 28-30, 2026
GENEVA, SWITZERLAND**

INFORMATION PLATFORM "CENTER FOR INNOVATIVE THINKING"
UKRAINIAN INSTITUTE OF SCIENTIFIC STRATEGIES
EUROPEAN UNION RESEARCH DEPARTMENT
SCIENTIFIC AND PUBLISHING CENTER "PROGRESS"

GENEVA INTERNATIONAL CONFERENCE ON SCIENCE AND EDUCATION

PROCEEDINGS OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE

August 28-30, 2026

Geneva, Switzerland

This edition was approved for publication on September 14, 2026.

Published in A4 format online on website:

<https://naukainfo.com/conference?id=152>

Publisher: Sole proprietor Soloviov O. V. Certificate of registration in the State Register of Publishers, Manufacturers, and Distributors of Publishing Products series DK № 8227, dated April 23, 2025.

Geneva, Switzerland
2026

UDC 001.3-048.35:0/9](06)

Proceedings of the International scientific and practical conference “Geneva International Conference on Science and Education” (August 28-30, 2026) / Publisher website: www.naukainfo.com. – Geneva, Switzerland, 2026. - 89 p.

ISBN 978-617-8680-97-8

<https://doi.org/10.64828/conf-152-2026>

The recommended citation for this publication is:

Shevchenko T. G. Research into the specifics of the development of performing arts in Ukraine under martial law // Geneva International Conference on Science and Education : proceedings of the International scientific and practical conference (August 28-30, 2026). – Geneva, Switzerland : naukainfo.com, 2026. - Pp. 15-21. - URL: <https://naukainfo.com/conference?id=152>

Editor

Soloviov O. V.

*M.Sc.Ed., M.P.A., Hon. PhD, Academic Advisor,
Head of the European Union Research Department,
Ukrainian Institute of Scientific Strategies*

The collection of scientific articles is a scientific and practical publication that includes research papers by students, postgraduate students, Candidates and Doctors of Sciences, researchers, and practitioners from Ukraine, Europe, neighboring countries, and beyond. The articles reflect studies of processes and changes in the structure of modern science. This collection is intended for students, postgraduate and doctoral candidates, educators, researchers, practitioners, and all those interested in current trends in the development of modern science.

E-mail: journal@naukainfo.com

Publisher website: <https://www.naukainfo.com>

© Publisher website: naukainfo.com, 2026

© Ukrainian Institute of Scientific Strategies (UISS), 2026

© All authors, 2026

TABLE OF CONTENTS

ECONOMIC THEORY, MACRO- AND REGIONAL ECONOMY

1. *Крисак Алла Іванівна, Крисак Андріан Федорович, Крисак Матвій Федорович* 4
АЛГОРИТМ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТНІСТЮ
ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН ЗА КРИТЕРІЯМИ БЕЗПЕКИ

INTERNATIONAL RELATIONS

2. *Юлія Сергіївна Рибалко* 7
ІНСТРУМЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО РЕСУРСУ
ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ

LAW AND INTERNATIONAL LAW

3. *Гончаренко Дмитро Вячеславович* 9
ПРАВО ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ БУТИ НЕ НА ЗВ'ЯЗКУ. НЦІОНАЛЬНИЙ
КОНТЕКСТ ТА МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР
4. *Земляний Дмитро Валерійович* 13
ЛОКАЛЬНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ
ПРАЦІВНИКАМИ ЮРИДИЧНОЇ СФЕРИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИН

MILITARY SCIENCES, NATIONAL SECURITY AND STATE BORDER SECURITY

5. *Ящук Петро Володимирович* 16
ВІТАЛЬНА БЕЗПЕКА В СИСТЕМІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ,
БЕЗПЕЧНЕ ДОВКІЛЛЯ ТА СУСПІЛЬНА СТІЙКІСТЬ

ECOLOGY AND ENVIRONMENTAL PROTECTION TECHNOLOGIES

6. *Коваленко Ангеліна Євгенівна* 19
МЕХАНІЧНА МІЦНІСТЬ ЕКО-АЛЬТЕРНАТИВ ПЛАСТИКУ: ПОРІВНЯННЯ ЗСУВНОГО
НАПРУЖЕННЯ ТА В'ЯЗКОСТІ ПАКУВАНЬ ІЗ КРОХМАЛЮ, ВОДОРОСТЕЙ ТА
МІЦЕЛЮ ПРИ КОНТАКТІ З ВОДОЮ

COMPUTER AND SOFTWARE ENGINEERING

7. *Тоцький Олександр Павлович* 22
ZERO-SHOT СЕГМЕНТАЦІЯ НА ОСНОВІ ВЕЛИКИХ МУЛЬТИМОДАЛЬНИХ МОДЕЛЕЙ
ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ БУДІВЕЛЬНОГО ФОНДУ В РЕГІОНАХ БЕЗ
РОЗМІЧЕНИХ ДАНИХ

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

8. *Viktoriia Stiahailo, Veniamin Kolomiichenko* 24
PHYSICS OF PROTECTION: DEVELOPING SCIENTIFIC LITERACY THROUGH STEM
PROJECT-BASED LEARNING AND ENGINEERING DESIGN IN SECONDARY PHYSICS
EDUCATION

PEDAGOGY AND EDUCATION

9. *Сидоренко Яна Володимирівна* 42
ІНТЕГРАЦІЯ ПРЕДМЕТНОЇ, ЦИФРОВОЇ ТА МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ВИЩОЇ
МАТЕМАТИКИ
10. *Tetiana Bryk, Inna Rebrii, Olga Savchenko, Iryna Grygorova* 46
PROFESSIONALLY RELATED READING AT A MILITARY UNIVERSITY
11. *Борець Михайло Максимович* 50
ФАКТОРИ, ЩО ЗУМОВЛЮЮТЬ СТАВЛЕННЯ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ІГРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

12.	Тріфо Олена Василівна
ВИКЛИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ВИКЛАДАЧІВ В УМОВАХ
ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ	55
13.	Siryk Liudmyla Mykolaivna
HEURISTIC LEARNING IN THE CONTEXT OF HUMAN–AI COLLABORATION:
DEVELOPING AUTONOMOUS, CREATIVE, AND PROBLEM-ORIENTED THINKING IN
U.S. HIGHER EDUCATION	58
14.	Гук Ігор Володимирович
МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ТЛУМАЧЕННЯ ЗНАЧЕННЯ СЛОВА УЧНЯМ ІЗ
ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ СЕНСОРНИМИ ТРУДНОЩАМИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЮТЬ
ОБМЕЖЕННЯ СЛУХОВОЇ ЧИ МОВЛЕННСВОЇ ФУНКЦІЇ	63

PSYCHOLOGY AND PSYCHIATRY

15.	Лозова Ольга Миколаївна, Еденова Ельвіра Ігорівна
МЕНТАЛЬНІСНІ ПРОЯВИ ПОЧУТТЯ ОСОБИСТОЇ ВЛАСНОСТІ У ДОРΟΣЛИХ В
УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ	68
16.	Заволока Віктор Вячеславович, Можаровська Тетяна Вікторівна
ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ДОВІРЧИХ ВІДНОСИН МІЖ КЕРІВНИКОМ І
ПІДЛЕГЛИМИ	71

MEDICAL SCIENCES AND PUBLIC HEALTH

17.	Слабкий Геннадій Олексійович, Маркович Володимир Петрович, Гечко Михайло
Михайлович, Кузьо Михайло Васильович
ДЕЯКІ ПОКАЗНИКИ ІНДЕКСУ ЗДОРОВ'Я ВИМУШЕНИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ: ЗА
РЕЗУЛЬТАТАМИ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	77
18.	Дейкун Микола Петрович
ПОЛІПРАДИГМАЛЬНА МОДЕЛЬ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я: ВІД
ФРАГМЕНТАРНИХ ЗНАНЬ ДО ХОЛІСТИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ СТРАТЕГІЇ	80
19.	Золотарьова Наталія Артемівна, Вастьянов Руслан Сергійович, Золотарьова Ксенія
Олегівна
ДІАГНОСТИЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ОРИГІНАЛЬНОГО СПОСОБУ ОЦІНКИ
ФУНКЦІОНАЛЬНОГО СТАНУ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ ПОРІВНЯНО З
ІСНУЮЧИМИ МЕТОДИКАМИ	84

**SPECIAL THANKS FOR ACTIVE PARTICIPATION IN THE SCIENTIFIC AND
PRACTICAL CONFERENCE ARE EXTENDED TO THE FOLLOWING
PARTICIPANTS:**

***Olga Labai, Alla Patytska, Marina Koval, Novak Natalya, Natalia Sokoltsova, Vitalii Stepanenko,
Perepelytsia Anna, Olena Sukhomlynova, Tomashevskaya Khrystyna, Valentyna Stoliarchuk***

PSYCHOLOGY AND PSYCHIATRY

УДК 159.95

Лозова Ольга Миколаївна

доктор психологічних наук, професор

Еденова Ельвіра Ігорівна

студентка

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

м. Київ, Україна

МЕНТАЛЬНІСНІ ПРОЯВИ ПОЧУТТЯ ОСОБИСТОЇ ВЛАСНОСТІ У ДОРΟΣЛИХ В УМОВАХ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Анотація. Представлено результати емпіричного дослідження ментальнісних проявів почуття особистої власності у дорослих в умовах дії воєнного стану. Проаналізовано особливості семантики категорій «мoje», «чуже» та «спільне», емоційно-ціннісного ставлення до власності та відмінності у її переживанні представниками різних соціально-поселенських середовищ. Встановлено зміщення психологічного змісту власності від переважно матеріальних характеристик до безпеки, родини, свободи, пам'яті, ідентичності та взаємопідтримки.

Ключові слова: власність, війна, ментальність, резилієнтність, безпека, ідентичність, контроль.

Повномасштабна війна в Україні стала потужним психотравмувальним чинником, що суттєво змінив спосіб життя, систему цінностей та почуття безпеки людей. Втрата житла, майна, соціальних зв'язків і стабільності, вимушене переміщення та постійна загроза втрат актуалізують потребу в психологічних ресурсах, здатних підтримувати внутрішню стійкість особистості в кризових умовах [1, с. 11–22]. У цьому контексті особливого значення набуває почуття особистої власності як психологічний феномен, пов'язаний із цілісністю, автономією, ідентичністю та відчуттям «свого» простору.

Почуття особистої власності є складним психологічним утворенням, що охоплює когнітивний, емоційно-ціннісний, мотиваційний, поведінковий та ментальнісний компоненти [2]. Його структура не є сталою та може трансформуватися під впливом життєвого досвіду і зміни соціокультурних умов. У кризових ситуаціях власність набуває значення не лише матеріального володіння, а й психологічної опори, пов'язаної з відчуттям контролю, стабільності та збереженням особистісної ідентичності [3, с. 45–58]. У магістерській роботі саме так розкривається багатокомпонентність і динамічність почуття власності.

Особливого значення для досліджуваної проблеми набуває ментальнісний вимір. Ментальність формується у просторі конкретного соціокультурного середовища, у зв'язку з чим способи осмислення «свого», «чужого» та «спільного» можуть набувати специфічних характеристик у представників різних соціально-поселенських середовищ. В умовах війни такі відмінності проявляються у переосмисленні меж особистої власності, співвідношенні матеріальних і нематеріальних цінностей та психологічному реагуванні на загрозу їх втрати. У роботі ця теза безпосередньо покладена в основу порівняння респондентів за типом поселення.

Почуття безпеки в умовах війни також набуває ментальнісного виміру [4, с. 56–67], а адаптація особистості до воєнної реальності пов'язана з актуалізацією психологічних ресурсів і способів долаючої поведінки [5, с. 19–24]. Відповідно, дослідження трансформації почуття власності дає можливість простежити, як за умов тривалої нестабільності перебудовується психологічне співвідношення матеріальних ресурсів, безпеки, автономії, ідентичності та міжособистісної підтримки.

Метою дослідження було виявити ментальнісні прояви почуття особистої власності у дорослих в умовах дії воєнного стану та визначити їх роль у формуванні психологічної стійкості, автономії та ідентичності.

Для реалізації мети було використано комплекс теоретичних та емпіричних методів. Емпірична частина передбачала застосування анкети «Почуття власності у кризових умовах», створеної на основі модифікації методики дослідження почуття власності та адаптованої до умов воєнного стану;

асоціативного експерименту «Мое – чуже»; семантичного диференціала «Власність»; семантичного диференціала для емпіричної верифікації типів реалізації почуття власності у соціальних практиках; напівструктурованого інтерв'ю. Для обробки та інтерпретації результатів застосовувалися методи порівняльного та кореляційного аналізу.

Емпіричну базу дослідження склали 26 дорослих респондентів віком від 24 до 55 років. З метою виявлення ментальнісної специфіки переживання власності вибірку було сформовано з урахуванням типу поселення: 6 осіб представляли сільське середовище, 6 – селищне, 7 – містечкове та 7 – міське. Статевий розподіл становив 50/50. Усі учасники дослідження – громадяни України, які перебували на її території протягом усього періоду дії воєнного стану.

Результати асоціативного експерименту «Мое – чуже» засвідчили трансформацію змістового наповнення категорії «мое». У 68% відповідей поняття «мое» репрезентувалося через такі асоціації, як родина, дім, життя, спогади, свобода та віра, і характеризувалося переважно позитивною емоційною валентністю. Натомість поняття «чуже» у 74% відповідей асоціювалося з війною, страхом, руйнуванням, агресором та небезпекою і мало виразно негативне емоційне забарвлення. Категорія «спільне» у 61% випадків пов'язувалася з допомогою, єдністю, підтримкою, волонтерством та поняттям «наше».

Отримані результати свідчать про розширення семантичного поля власності в умовах війни. До простору «свого» поряд із матеріальними об'єктами інтегруються близькі люди, життєвий досвід, свобода, пам'ять і духовні цінності. Це узгоджується з розумінням символічної власності як включення до категорії «свого» нематеріальних елементів – особистої історії, досвіду, мови, культурних символів та інших складових ідентичності [6, с. 122–133]. Такий підхід також представлений у теоретичній частині дослідження.

Порівняння асоціативних полів поняття «мое» залежно від типу поселення дозволило виявити ментальнісну специфіку переживання власності. Для представників сільського середовища домінуючими були асоціації «земля», «хата», «город», «худоба», «родовід» (71%), що відображає укоріненість власності в територіальному, господарському та міжпоколінному просторі. Для мешканців селищ найбільш характерними були поняття «дім», «робота», «сусіди», «спільнота», «спокій» (65%), для представників містечкового середовища – «родина», «квартира», «традиції», «пам'ять» (63%). У міських респондентів переважали асоціації «фінанси», «кар'єра», «свобода», «приватність» (58%).

Таким чином, соціально-поселенське середовище пов'язане зі специфікою змістового наповнення категорії «свого»: від землі, дому та родової спадкоємності до автономії, приватності та особистої свободи. Водночас отримані результати доцільно розглядати не як жорстке протиставлення сільської та міської ментальності, а як відмінності у провідних семантичних акцентах, що формуються в різних соціокультурних середовищах.

Аналіз результатів семантичного диференціала засвідчив зміни емоційно-оцінного ставлення до власності. При зіставленні отриманих результатів із довоєнними показниками, представленими в попередньому дослідженні почуття власності [2], середнє значення за шкалою «приємне – неприємне» знизилося з 6,1 до 4,7 бала. Водночас показник за шкалою «цінне – байдуже» зріс із 5,8 до 6,6 бала, «сильне – слабе» – із 5,3 до 5,9 бала, а «близьке – далеке» – із 5,9 до 6,2 бала.

Отже, зниження позитивної емоційної валентності власності не супроводжується зменшенням її психологічної значущості. Навпаки, власність набуває більшої суб'єктивної цінності, сили та особистісної близькості. За умов війни вона дедалі менше пов'язується лише із задоволенням від володіння та дедалі більше – із можливістю зберегти життєві опори, контроль і психологічну стабільність.

Ментальнісні відмінності простежуються й у семантичному оцінюванні власності. Представники сільського середовища продемонстрували найвищі показники її цінності (6,9), сили (6,1) та близькості (6,5) при нижчому показнику позитивності (4,2). У міських респондентів позитивність оцінювання власності була вищою (5,1), тоді як показники цінності (6,3), сили (5,6) та близькості (5,9) були дещо нижчими. Отримані дані свідчать про особливу психологічну значущість дому, землі та родового простору для представників аграрно-традиційного середовища.

Порівняння отриманих емпіричних результатів із довоєнними даними продемонструвало перебудову ціннісної структури почуття власності. Частка орієнтації на матеріальне забезпечення, добробут і статус зменшилася з 56% до 22%. Натомість значущість безпеки та стабільності зросла з 24% до 38%, родини та стосунків – з 10% до 24%, пам'яті, ідентичності й духовності – з 10% до 16%. Отже, в умовах війни відбувається зміщення смислового центру почуття власності від матеріального володіння до психологічної безпеки, людських зв'язків та екзистенційних цінностей.

Зміни простежуються і на рівні емоційного залучення у власність. Частка осіб із високою емоційною прив'язаністю до об'єктів власності зменшилася з 72% у довоєнних даних до 48% в умовах дії воєнного стану, тоді як частка респондентів із низьким рівнем емоційного залучення зросла з 8% до 24%. Виявлена тенденція може свідчити про адаптивне психологічне дистанціювання від матеріальних об'єктів за умов постійної загрози їх втрати та переорієнтацію на менш уразливі джерела особистісної опори.

Отримані результати свідчать, що воєнний досвід не призводить до знецінення феномена власності, а трансформує його психологічний зміст. Матеріальна власність перестає бути єдиним або провідним маркером «свого», натомість дедалі більшої ваги набувають безпека, родина, свобода, пам'ять, особистий досвід, ідентичність та спільність. Втрата власності за таких умов може переживатися не лише як матеріальна, а й як глибоко психологічна подія, що актуалізує необхідність відновлення внутрішньої стабільності та особистісної цілісності.

Виявлені відмінності підтверджують ментальнісну зумовленість переживання власності. Для аграрно-традиційного середовища більш вираженими є земля, дім, родова пам'ять та укоріненість; для урбанізованого – автономія, свобода, приватність та самостійне розпорядження ресурсами; для селищного і містечкового середовищ особливого значення набувають родина, локальна спільнота, традиції та взаємопідтримка.

Таким чином, емпіричне дослідження засвідчило трансформацію ментальнісних проявів почуття особистої власності у дорослих в умовах дії воєнного стану. Зміщення акцентів із матеріальних форм володіння на безпеку, людські зв'язки, свободу, пам'ять, ідентичність та спільність дає підстави розглядати почуття власності як психологічний ресурс підтримання внутрішньої цілісності, автономії та адаптації дорослої особистості до кризових умов. Результати дослідження можуть бути використані у психологічній роботі з цивільним населенням, внутрішньо переміщеними особами та людьми, які пережили втрати внаслідок війни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Лозова О. М. Психологічні механізми підтримки внутрішньої стійкості особистості у кризових умовах. *Психологічна освіта*. 2021. № 3. С. 11–22.
2. Губеладзе І. Г. *Психологія почуття власності*. Київ : Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, 2019.
3. Луценко М. Ю. Почуття власності як чинник психологічної стійкості особистості. Актуальні проблеми психології. 2021. Т. 15, № 2. С. 45–58.
4. Кочубейник О. Л. Ментальнісні виміри почуття безпеки в українців під час війни. *Психологічний журнал*. 2023. № 4. С. 56–67.
5. Крапива М. С. Теоретична модель долаючої поведінки цивільного населення в умовах воєнного стану. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Психологія»*. 2025. № 78. С. 19–24. DOI: 10.26565/2225-7756-2025-78-03.
6. Хазратова Н. В. Психологічні особливості формування почуття власності особистості. *Психологічні перспективи*. 2020. № 35. С. 122–133.